

Per 1 oktober 2023 wordt het Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) geleidelijk ingevoerd. Het CBAM is een Europese verordening die de EU in gaat zetten voor de correctie aan de grens van de CO₂-uitstoot die is vrijgekomen bij de productie van bepaalde goederen buiten de EU. Wij begrijpen dat deze op stapel staande veranderingen vragen oproepen. Daarom hebben wij op deze pagina de actuele informatie over het CBAM verzameld.

Wat is het CBAM?

Het CBAM is een prijscorrectie bij import in de EU van daartoe aangewezen goederen, gebaseerd op de CO₂-uitstoot in het productieproces buiten de EU. Het doel van het CBAM is het risico van koolstoflekage te voorkomen. Door ook de vermindering van emissies door exploitanten in derde landen te stimuleren, zal de wereldwijde koolstofemissie verminderen.

Waarom het CBAM?

Het CBAM is een [Europese verordening](#) en onderdeel van het [Fit for 55](#) -pakket. Dit pakket heeft als doel de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen met ten minste 55% vóór 2030.

De EU kent momenteel een systeem waarbij producenten in de EU emissierechten moeten kopen voor de CO₂-uitstoot van hun producten: het emissiehandelssysteem van de EU. Met de prijscorrectie van het CBAM ondervinden deze producenten niet langer een concurrentienadeel bij import uit derde landen waar de kosten voor CO₂-emissies lager zijn

Voor wie geldt het CBAM?

Het CBAM geldt voor importeurs van CBAM-goederen. Dit zijn goederen in de categorieën: ijzer en staal, cement, meststoffen, aluminium, elektriciteit en waterstof. De volledige lijst met goederencodes vindt u in Bijlage I van de [Europese verordening](#).

Vanuit de verordening is de importeur de (rechts)persoon die in eigen naam en voor eigen rekening CBAM-goederen aangeeft voor het vrije verkeer, of diegene namens wie CBAM-goederen worden aangegeven voor het vrije verkeer.

Daarbij kan sprake zijn van de volgende situaties:

- Doet u uw eigen aangiften? Dan wordt u aangemerkt als de importeur en gelden de verplichtingen uit de verordening voor u.

- Maakt u gebruik van directe vertegenwoordiging? Dan wordt u aangemerkt als de importeur en gelden de verplichtingen uit de verordening voor u en niet voor uw direct vertegenwoordiger.
- Maakt u gebruik van indirecte vertegenwoordiging? Dan hebt u de keuze: u moet met uw indirect vertegenwoordiger afspraken maken over wie optreedt als de importeur in de zin van de verordening en daarmee wie aan de verplichtingen van de verordening moet voldoen.

Bent u niet gevestigd in de EU? Dan kan alleen een indirect vertegenwoordiger voor u optreden als importeur van CBAM-goederen en voor u aan de verplichtingen van de verordening voldoen. Afspraken hierover maakt u met uw indirect vertegenwoordiger.

Welke fasen zijn er bij de invoer van het CBAM?

De inwerkingtreding bestaat uit 2 fasen:

- de transitiefase (van 1 oktober 2023 tot 31 december 2025)
- de algehele inwerkingtreding (vanaf 1 januari 2026)

Wat verandert er vanaf 1 oktober 2023?

Rapportageverplichting

Per 1 oktober 2023 geldt de rapportageverplichting voor CBAM-goederen. Binnen een maand na het einde van ieder kwartaal moet u als importeur bij de Europese Commissie een rapportage indienen. Dit over zowel de hoeveelheid CBAM-goederen die u hebt geïmporteerd als over de hoeveelheid CO₂ die bij de productie van die goederen is uitgestoten. Dit betekent dat u de 1e rapportage uiterlijk 31 januari 2024 moet hebben ingeleverd. De nationaal bevoegde autoriteit, de Nederlandse Emissieautoriteit, voert samen met de Europese commissie toezicht uit en kan handhaven als u niet aan de verplichtingen voldoet.

Op 17 augustus 2023 heeft de Europese Commissie de uitvoeringsverordening voor de overgangperiode van CBAM gepubliceerd. In de bijlagen van deze uitvoeringsverordening vindt u de eisen waaraan de kwartaalrapportage moet voldoen en hoe u de bij productie vrijgekomen CO₂-uitstoot moet rapporteren.

Wilt u meer weten over de rapportageverplichting en de inhoud van de kwartaalrapportages? Kijk dan op de website van de [Europese Commissie](#) en van de [Nederlandse Emissieautoriteit](#). Vanuit de Europese Commissie zijn er voor de rapportage guidance documents gepubliceerd voor zowel de importeurs als producenten van de goederen. Ook worden er webinars

en trainingen georganiseerd.

De kwartaalrapportages levert u aan bij de Europese Commissie, via het voorlopige CBAM Transitional Registry. Over het gebruik van het voorlopige CBAM Transitional Registry, wordt u door de Commissie voorgelicht. Naar verwachting is het vanaf begin december mogelijk om met eHerkenning in te loggen in het register. Meer informatie over hoe u kunt inloggen, volgt zodra er meer bekend is.

Invoeraangifte

Vanaf 1 oktober 2023 moet de Douane importeurs informeren over de vanaf dan geldende rapportageverplichting voor CBAM-goederen. Om er zeker van te zijn dat u als importeur van CBAM-goederen kennis hebt genomen van de rapportageverplichting, moet u vanaf 1 oktober 2023 een fictieve bescheidcode invullen bij de invoeraangifte van deze goederen. U verklaart daarmee op de hoogte te zijn van de rapportageverplichting voor deze goederen. U hoeft geen bescheid aan te leveren bij de aangifte, maar u moet de bescheidcode wel invullen om uw invoeraangifte te kunnen doen. Wanneer u geen fictieve bescheidcode invult, wordt uw aangifte niet aanvaard.

Waar moet u op letten bij uw invoeraangifte?

- In uw invoeraangifte vult u bij bescheiden het volgende nummer in:
 - 1200
Met deze fictieve bescheidcode geeft u aan op de hoogte te zijn van de rapportageverplichting voor deze CBAM-goederen.
 - 1300
Met deze fictieve bescheidcode geeft u aan dat de door u aangegeven CBAM-goederen uitgezonderd zijn van de verplichtingen uit de verordening. Bijvoorbeeld omdat de waarde van de goederen lager is dan € 150.
- Wanneer u geen fictieve bescheidcode invult, wordt de aangifte niet aanvaard en krijgt u een foutmelding. U kunt de aangifte dan aanpassen en opnieuw indienen.
- In het Gebruikerstarief geven we bij alle goederen die onder de CBAM-verordening vallen, de voorwaarden van de maatregel van de benodigde bescheidcode aan en lichten we deze toe.

Wat verandert er na 1 januari 2026?

Als importeurs vanaf 1 januari 2026 CBAM-goederen willen importeren, moeten zij toegelaten zijn als CBAM-aangever. De toelating vraagt u

aan bij de bevoegde autoriteit in het land waar u gevestigd bent. Daarnaast moeten importeurs van CBAM-goederen vanaf 1 januari 2026 CO₂-certificaten aankopen om de CO₂ te corrigeren die is uitgestoten bij de productie van de ingevoerde goederen. Jaarlijks moeten evenveel CO₂-certificaten worden ingeleverd als dat er CO₂ is uitgestoten bij de productie van de geïmporteerde CBAM-goederen. 1 certificaat staat daarbij gelijk aan de uitstoot van 1 ton CO₂.

Meer informatie

De regels rond het CBAM worden nog verder uitgewerkt, met name de regels voor de periode na de overgangperiode. Zodra er meer bekend is, leest u dat op de site van de Douane voor bedrijven

Ook kunt u meer lezen over CBAM op de website van de [Europese Unie](#) (alleen in het Engels).